

De intacte huid

de huid heeft buitengewone zelfgenezende krachten – maar niet onbeperkt ...

Hoewel er nog nooit zoveel kennis over de huid is verzameld als vandaag de dag, worden methoden en grondstoffen die voor de cosmetische behandeling worden gebruikt voortdurend in twijfel getrokken. De schoonheidsspecialist krijgt steeds vaker te maken met onverklaarbare huidreacties en intoleranties. Meestal worden alleen de symptomen van dergelijke huidstoornissen behandeld. Regulatieve behandelmethoden daarentegen bevorderen het zelfgenezingsproces van de huid, quasi hulp voor zelfhulp.

Onderstaand artikel is geschreven door Rosel Heim

Zijn de vele huidaandoeningen echt alleen te wijten aan de toenemende milieuvervuiling of zijn slechte voeding of psychologische stress, die we oplopen in onze op succes gerichte tijden, hier debet aan? Zou de oorzaak ook kunnen liggen aan het toenemende gebruik van 'huidverzorgingsproducten' zoals allerlei badproducten, douchegels of sterk geconserveerde en geparfumeerde huidcrèmes?

De huid is het grootste orgaan. Haar functies zijn divers en van vitaal belang. De huid is direct verbonden met het hormoon-, zenuw-, spijsverterings- en immuunsysteem. Al deze systemen zijn nauw met elkaar verbonden en beïnvloeden elkaar. Het is daarom begrijpelijk dat een ontwrichting in één daarvan ook effect heeft op alle andere systemen.

Elk van deze stelsels probeert eerst de verstoring te compenseren door tegenregulatie en het herstellen van de balans. Ingrepen van buitenaf in één van deze systemen worden door het lichaam ook beantwoord met een heleboel maatregelen om de situatie weer aan te passen aan de normale toestand. Dit gebeurt door het systeem zelf, de organen die ermee verbonden zijn en tevens door alle andere structuren die elkaar wederzijds beïnvloeden.

Decennialang is dit complexe systeem gemanipuleerd en zijn alleen de symptomen genezen. Deze ziekteverschijnselen waren – en zijn – echter meestal de gevolgen van veel dieper liggende aandoeningen.

Met deze symptomatische behandeling is vaak geen rekening gehouden met neven-effecten en mogelijke gevolgen op lange termijn.

Bij eenvoudige mechanische processen in het dagelijks leven zijn fouten meestal direct zichtbaar. Bij een ingewikkeld systeem zoals de huid zijn de vele en complexe onderlinge relaties vaak niet onmiddellijk te herkennen.

Aanvankelijk kan dit complexe systeem van het lichaam 'fouten' ondervangen. Het organisme beschikt over een enorm vermogen om verstoringen zelf te herstellen. Dit betekent dat foutieve handelingen vaak lange tijd niet worden opgemerkt. Pas met grote vertraging worden tegenmaatregelen zichtbaar en dan ook nog vaak op gebieden waar helemaal niet is ingegrepen.

'Giffig' afval onder de huid

Het zelfgenezend vermogen van het organisme laat in eerste instantie alleen de directe gevolgen van alle ingrepen zien – en die zijn, omdat ze direct zijn gewenst, meestal zelfs positief. Daardoor is de verleiding groot om symptoom gerelateerd – symptomatisch – te werken. De steeds groter wordende opeenstapeling van de veel ernstigere indirecte gevolgen dwingt echter tot nadenken.

In de doorsnee, gangbare huidverzorging worden al tientallen jaren fouten gemaakt. Om kortetermijndoelen te bereiken, worden stoffen gebruikt die

- de natuurlijke beschermingsmechanismen van de huid ruïneren;
- het zelfherstellend vermogen van de huid overbelasten;
- of als 'giffig afval' in de huid worden opgeslagen omdat ze niet kunnen worden afgebroken. Op die manier kunnen deze stoffen 'tijdbommen' worden.

Een voorbeeld: tijdens de puberteit is er vaak een onbalans in de hormoonproductie. Als bijvoorbeeld de androgene hormonen overheersen, is er een verhoogde afscheiding van talg. Het evenwicht in de gecompliceerde receptuur van de oppervlakte-emulsie van de huid wordt daardoor verstoord.

Grofweg bestaat de hydrolipidefilm op de oppervlakte van de huid uit drie componenten:

- squaleen (het hoofdbestanddeel en triglyceriden van talg);
- cholesterol (bestanddeel van de hoornlaaglipiden);
- water en aminozuren (zweet).

Bij een normale huid mengen deze componenten zich tot een stabiele emulsie die deels door de hoornlaag wordt geresorbeerd en deels een beschermende filmlaag op de huid vormt. De huideigen bacteriën die zich in de talgklieren bevinden, zetten talg om in vetzuren die op hun beurt weer zorgen voor het fysiologisch zure milieu van het huidoppervlak.

Voorspelbare vicieuze cirkel

Als de hormonale onbalans leidt tot een verhoogde activiteit van de talgklieren en dus tot een hoog gehalte talgvet, dan zijn de emulgerende stoffen van de hoornlaaglipiden niet voldoende om de talg in staat te stellen water op te nemen.

Omdat het huidoppervlak hygroscopisch is – het kan alleen emulsies opnemen – is er onvoldoende resorptie. De talg blijft op het huidoppervlak liggen en hoopt zich op bij de uitgangen van de talgklieren. Zo ontstaat het bekende beeld van een vette huid met grote poriën.

Een gevolg van het verstoorde evenwicht van de huidemulsie is ook de verschuiving van de pH-waarde van een zure naar een neutrale tot alkalische richting.

De verandering in het zure milieu verstoort vervolgens de huideigen bacterieflora en maakt kolonisatie met vreemde bacteriën en ziektekiemen mogelijk. Hierdoor kunnen infecties ontstaan.

Met de gebruikelijke methode wordt deze huidaandoening als volgt behandeld:

1. de vette film op de huid wordt grondig verwijderd.
Vroeger werden hiervoor alkalische zeepen of substanties gebruikt. Tegenwoordig worden vooral organische oplosmiddelen (alcohol) en detergenten (syndets) toegepast.
2. Het huidoppervlak wordt van tijd tot tijd gedesinfecteerd.

Het primaire doel is:

- het verwijderen van de vette glans op de huid;
- het laten opzwellen van uitgangen van de talgklier om een (optische) verkleining van de poriën te bereiken;
- infecties te voorkomen.

Deze maatregelen brengen echter op de lange termijn een vicieuze cirkel van bijwerkingen en negatieve consequenties met zich mee. Terwijl na het wassen met alkalische zeepen het zure milieu van de huid slechts kortstondig nog meer wordt verstoord dan het al was, leidt het gebruik van alcohol of syndetzeep tot een sterke ontvetting van de bovenste hoornlaag en tot de vernieling van de celmembranen.

Het resultaat is dat niet alleen de storende vette glans wordt verwijderd, maar dat ook de hoornlaag uitgebreid en permanent wordt ontvet en van zijn normale beschermende functie wordt beroofd.

De hoornlaagbarrière wordt poreus. Giftige stoffen, micro-organismen en ziekteverwekkers kunnen tot diep in de opperhuid doordringen. Desinfecterende middelen kunnen deze micro-organismen niet bereiken, maar de huideigen bacterieflora, die belangrijk is bij de verdediging van de huid tegen vreemde bacteriën, wel.

De meeste van deze stoffen stimuleren de talgklieren om meer talg te produceren. Daarom is het nodig om de huid steeds vaker te ontvetten.

Huididentieke stoffen

Omdat zich na korte tijd bacteriekolonies ontwikkelen die resistent zijn tegen het desinfectiemiddel, moet steeds vaker worden gedesinfecteerd en met steeds krachtigere desinfectiemiddelen. Aan het einde van een dergelijke behandeling zijn de talgklieren uitgeput. Diepgewortelde infecties leiden vaak tot littekenvorming. Door de beschadigde hoornlaag kunnen allergene stoffen binnendringen en de fagocyterende Langerhanscellen bereiken.

Langerhanscellen zijn het perifeerste deel van het immuunsysteem. Ze werken als de 'grenspolitie' van de huid. Dat wil zeggen, ze zetten afweermechanismen in gang tegen lichaamsvreemde stoffen die de huid binnendringen. Hoe poreuzer de hoornlaagbarrière is, hoe vaker het 'alarm' afgaat. Dit leidt tot overgevoeligheid en stoornissen in de immunafweer. Een huid die op deze manier is beschadigd, heeft vaak tientallen jaren nodig om haar natuurlijke balans te hervinden.

In het kader van de regulatieve huidtherapie volgens Rosel Heim nature + science worden de mechanismen van een gezonde huid nagebootst en de ontbrekende stoffen vervangen door huididentieke stoffen. Dit bevordert het zelfgenezingsproces van de huid.

In het beschreven geval van een huidaandoening veroorzaakt door de overproductie van de talgklieren, wordt de huid gereinigd met een emulsie op basis van melkzuur.

Het natuurlijke evenwicht wordt hersteld

Overtollig huidvet wordt behoedzaam verwijderd. Het melkzuur ondersteunt de ontmanteling van de bovenste hoornlaag. Dat wil zeggen, alleen de hoorncellen die op het punt staan af te schilferen worden 'geholpen'. Tegelijkertijd zorgt het melkzuur voor een gezond zuur milieu op het huidoppervlak. Dit zure milieu ondersteunt het werk van de huideigen bacterieflora, maar remt grotendeels de groei van vreemde bacteriën.

Tegelijkertijd worden stoffen aan de huid toegevoegd die het waterbindend vermogen van de talg verhogen (bijvoorbeeld hyaluronzuur) en zo de resorptie door de hydrolipidefilm mogelijk te maken.

Resultaat: de huid hervindt haar natuurlijke balans. De toevoer van hyaluronzuur kan worden verminderd zodra de hormoonhuishouding en de daarmee gepaard gaande activiteiten van de talgklieren zijn genormaliseerd.

Het huidbeeld harmoniseert in korte tijd en negatieve bijwerkingen, evenals schadelijke consequenties op lange termijn, treden niet op. Regulatieve therapieën kunnen worden toegepast bij alle verstoringen van het evenwicht van de epidermis.

Auteur: Rosel Heim – KOSMETIK International 5/91

Vertaling en bewerking: Carine Engelen-Fraikin – augustus 2023

Geredigeerd door: Drs. Tiny Zwemmer – oktober 2023